

**Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej za rok 2013 na Walne Zgromadzenie
członków Stowarzyszenia Żydowski Instytut Historyczny w Polsce
w dniu 22 VI 2014 r.**

Komisja Rewizyjna w składzie:

- 1. Alina Skibińska – przewodnicząca,**
- 2. Hanna Węgrzynek – wiceprzewodnicząca,**
- 3. Kalina Gawlas – sekretarz,**

działając na podstawie art. 35 Statutu Stowarzyszenia ŻIH w Polsce oraz Regulaminu Pracy podjęła w dniu 17 maja 2014 r. uchwałę nr 12 o przeprowadzeniu statutowej kontroli za rok 2013. Podobnie jak w latach poprzednich KR uczestniczyła w większości posiedzeń Zarządu SŻIH.

Nasze sprawozdanie chcemy zacząć od poinformowania o śmierci 16 października 2013 r. Olgi Zienkiewicz, długoletniego pracownika ŻIH oraz członkini Komisji Rewizyjnej naszego Stowarzyszenia. W związku z tym do KR dołączyła Kalina Gawlas, pracująca w Muzeum Historii Żydów Polskich.

Sprawozdanie KR za 2013 r. opiera się na dokumentach takich jak:

- Opinia i Raport Niezależnego Biegłego Rewidenta, firmy KPMG,
- Raport z dnia 13.05.2014 r. z badania zasadności poniesionych kosztów przez SŻIH związanych z wystawą „1000 lat Historii Żydów Polskich” – Biuro Finansowo Księgowe Biegłego Rewidenta Krystyna Borodziuk,
- Protokołach 20 posiedzeń Zarządu w 2013 roku i przyjętych 52 uchwałach,

oraz na sprawozdaniach rocznych:

- Merytorycznego przygotowanego przez Sławomira Różańskiego,
- Finansowego opracowanego przez Małgorzatę Tarnowską,
- Raportu rocznego Zespołu Wystawy Głównej przygotowanego przez Alicję Knast,
- Raportu z realizacji działań fundraisingowych na rzecz MHŻP Marty Wróbel

W roku sprawozdawczym Zarząd SŻIH zebrał się 20 razy i podjął 52 uchwały, najczęściej poruszonym zagadnieniem była realizacja Wystawy Głównej w tym kwestie budżetowe i treści merytoryczne galerii. Na drugim miejscu, co do częstotliwości podejmowanych tematów, były różnorodne sprawy związane z ŻIH-em. Ponadto poruszano kwestie dotyczące funkcjonowania MHŻP, takie jak: nominacja nowego Dyrektora, działalność komercyjna Muzeum oraz poważne problemy wynikłe na skutek zalania przestrzeni WG.

Do wymienionych wcześniej dokumentów i sprawozdań Komisja sformułowała zapytania, na które otrzymała odpowiedzi. Odnosząc się do informacji zawartych w tych dokumentach oraz spraw poruszanych na zebraniach Zarządu, Komisja pragnie zwrócić uwagę na kilka zagadnień oraz sformułować wnioski.

- Firma NDI rozpoczęła 5 września 2013 r. produkcję i instalację wystawy, przesunięcie terminu związane było z zalaniem przestrzeni wystawy. Z przekazanych na początku 2014 r. KR i Zarządowi informacji na temat tempa realizacji prac i ich zgodności z harmonogramem wynika, że mają one szansę być zakończone w terminie zaplanowanym, to znaczy do 28 czerwca b.r. W pracach nad wystawą jednym z podstawowych złożań powinno być oddanie jej bez błędów. KR wnioskuje, aby Zarząd monitorował problem występowania różnego rodzaju błędów i dopilnował, aby wystawa nie została oddana i otwarta bez koniecznych poprawek. Zwracamy uwagę, że błędy często pojawiają się na etapie składu tekstu, dotyczy to zarówno grafiki na ścianach jak i multimediiów. Ponadto występują nie zawsze uzasadnione różnice w treści napisów w wersji polskiej i angielskiej. Kolejnym niedopatrzeniem, zdaniem Komisji, jest nie poddanie procedurze recenzyjnej wszystkich materiałów przygotowanych do multimediiów. W przypadku materiałów zrecenzowanych, jak np. modela Krakowa w galerii Paradisus Judeorum, właśnie dzięki recenzji wyeliminowano wiele błędów. Zwracamy uwagę, że wprowadzenie poprawek po zakończeniu procesu produkcji będzie bardzo kosztowne i trudne organizacyjnie.
- W ciągu 2013 roku zasadniczo zmieniła się struktura zatrudnienia, ponieważ 20 pracowników etatowych zakończyło pracę na rzecz SŻIH. Na mocy kodeksu pracy wszyscy, którym to przysługiwało otrzymali odprawy, była to łącznie kwota 223 664,57 zł. Ośmiu osobom przyznano premię o łącznej w wysokości 17 400 zł brutto. W uznaniu za wzorową pracę przy przygotowaniu obchodów 70 Rocznicy Wybuchu Powstania w Getcie Warszawskim i towarzyszących im wydarzeń nagrody

otrzymali: Łukasz Adamski, Maciej Bulanda, Bartosz Dymarek i Elżbieta Piasta-Kossowska. Za sprawność i zaangażowanie w pozyskiwaniu materiałów cyfrowych dla WG nagrodę otrzymał Michał Sarniak, za uporządkowanie i zarchiwizowanie umów oraz dobrą pracę przy pozyskiwaniu materiałów nagrodę otrzymał Michał Martosz, za wywiązanie się ze zwiększonych obowiązków nagrody otrzymali Artur Tanikowski i Franciszek Zakrzewski. To, że dostrzegano dobrą pracę i ją nagradzano uznajemy za pozytywną praktykę.

- W grudniu 2013 r. zespół 18 pracowników etatowych nadal pracujących nad wystawą przeniósł się z biura na ul. Świętojerskiej do budynku muzeum. Tym samym zrezygnowano z wynajmu. Obecnie zespół wystawy oraz księgowość, łącznie 14 osób, zajmują jedno wspólne pomieszczenie, a więc warunki pracy są trudne. W 2013 roku Stowarzyszenie zatrudniało również liczne grono specjalistów na podstawie umowy-zlecenia lub o dzieło. Stowarzyszenie pozyskało między innymi na stanowisku głównego historyka prof. Antony'ego Polonsky'ego.

- W odniesieniu do sprawozdania finansowego pragniemy przedstawić skrótowo podstawowe dane:

Przychody SŻIH w 2013 r. wyniosły 65 999 979,83 zł., w tym nadwyżka pozostała z lat poprzednich to 46 214 004,63 zł., co daje kwotę przychodów w 2013 r. w wysokości 19 785 975,20 zł. Koszty roku 2013 wyniosły 31 472 086,83 zł., w tym kwota przeznaczona na MHŻP to 27 475 632,98 zł. Pozostałą kwotę, a więc 3 996 453,85 zł. stanowią koszty administracyjne, program wymian studenckich PIYE, akademia Polin, noc muzeów, koncert finałowy obchodów 70 rocznicy Powstania w Getcie Warszawskim, projekty ścieżek zwiedzania WG, projekty spacerów po żydowskiej Warszawie. SŻIH starało się w 2013 r. wspierać także działalność ŻIH - szczegóły znajdują się w sprawozdaniu Dyrektora operacyjnego. Jak widać wydatki roku 2013 zostały pokryte częściowo z przychodów roku 2013 oraz kwot pozostałych z lat wcześniejszych. Ogólny wynik finansowy za rok 2013 wyniósł 34 527 893,00 zł. Komisja Rewizyjna wysoko ocenia pracę działu finansowego. Na wszystkie zapytania w trakcie prowadzonej kontroli Komisja otrzymywała bardzo szybko wyczerpujące odpowiedzi, co potwierdza, że uzyskanie potrzebnych danych i informacji jest proste. Natomiast o tym, że księgowość prowadzona jest w sposób prawidłowy i przejrzysty świadczą oba przeprowadzone audyty. Przy tej okazji chcemy odnotować, że dzięki umieszczeniu środków SŻIH na lokatach bankowych zyskaliśmy w 2013 r. przychody w wysokości 1 506 798,70 zł.

- Komisja zgłasza natomiast zastrzeżenia do audytu pani Krystyny Borodziuk, który w naszej ocenie został znacznie gorzej przygotowany niż w roku ubiegłym. Obecne sprawozdanie to raptem trzy strony, ale nie to jest meritum naszych zastrzeżeń. Tytuł raportu „Z badań zasadności poniesionych kosztów przez SŹIH związanych z wystawą (...)” sugerowałby, że zawiera on analizę tych kosztów, a tymczasem opinia audytora w tej kwestii sprowadza się do dwóch akapitów oceniających prowadzenie księgowości. Po drugie koszt audytu był znacząco zawyżony i wynosił 14 999,85 zł. brutto. Tym samym audyt, który miał ocenić zasadność kosztów był bezzasadnie kosztowny. KR wnioskuje, aby zmienić audytora.
- W minionych latach Stowarzyszenie zgromadziło liczną dokumentację związaną przede wszystkim, lecz nie tylko, z projektem Muzeum Historii Żydów Polskich, a zwłaszcza jego Wystawą Główną. W sprawie dokumentacji bieżącej, archiwalnej i mającej być przekazaną do Muzeum KR postanowiła przeprowadzić kontrolę i jej wynik przekazać Zarządowi w formie sprawozdania. Do tego czasu wnioskujemy, aby przekazywanie jakiegokolwiek dokumentacji do Muzeum zostało ograniczone wyłącznie do niezbędnej dokumentacji wykonawczej i technicznej Wystawy Głównej. W przyszłości przekazanie dalszej dokumentacji do MHŹP powinno zostać przeprowadzone na mocy uchwały Zarządu. Pragniemy także odnieść się do kwestii prac nad galerią Legacy, której projekt miał być Zarządowi zaprezentowany w listopadzie 2013 r., do czego nie doszło. Z wyjaśnień przysłanych KR przez Dyrektora operacyjnego wynika, że wykonane projekty zostały wstrzymane przez nowego Dyrektora MHŹP. Obecnie przygotowania tej galerii podjęło się Muzeum, a ewentualne sfinansowanie spoczywa na SŹIH. Decyzje te nie były jednak poparte dyskusją i odpowiednią uchwałą Zarządu. Naszym zdaniem sprawa ta powinna zostać przedyskutowana na posiedzeniu Zarządu z udziałem Dyrekcji MHŹP, a rola Stowarzyszenia nie powinna ograniczać się jedynie do zapewnienia środków finansowych. Stowarzyszenie powinno mieć prawo głosu w kwestiach merytorycznych. Podobne zastrzeżenia dotyczą albumu mającego honorować darczyńców i prezentować historię projektu Muzeum, a tym samym dokonania Stowarzyszenia. Wydawcą albumu ma być Muzeum, natomiast Stowarzyszenie finansuje wszystkie koszty. I w tym przypadku żadne związane z tą publikacją decyzje nie zapadały na posiedzeniu Zarządu, a sam projekt nigdy nie był Zarządowi prezentowany. Wnioskujemy, aby oba wspomniane projekty zostały przedstawione Zarządowi i uzyskały jego akceptację. Oba te przypadki utwierdzają nas w

przekonaniu, że interesy Stowarzyszenia nie są w bieżącej pracy i w planach Muzeum należycie reprezentowane i zabezpieczone. Dotyczy to również kwestii wykorzystywania przez Muzeum budynku do celów komercyjnych, co często nie licuje z podstawową misją Muzeum oraz z jego lokalizacją.

Kwestie poruszane przez nas w ostatnim punkcie mają także związek z koniecznością renegotjacji umowy założycielskiej instytucji kultury, jaką jest Muzeum, oraz określenia miejsca i roli Stowarzyszenia jako jej współtwórcy. Uznajemy to, poza udostępnieniem Wystawy Głównej dla zwiedzających, za najważniejsze dla Stowarzyszenia zadanie w najbliższej przyszłości.

W imieniu Komisji Rewizyjnej

Alina Skibińska - Przewodnicząca